

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

Prețul abonamentului :

pe un an 8 coroane
 „ 1/2 „ 4 „
 „ 1/4 „ 2 „
 Prețul unui număr 20 fil.

Proprietar și redactor responsabil :

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea : Caransebeș, strada Constantin Burdia.

Administrația : Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului : 44.

Manuscripte nu să înapoiază.

Înțelepciune.

„E în natura lucrurilor să faci, deci să și vrei numai ceea ce poți, și un animal nici nu vrea nici-odată ceea ce nu poate să facă, fiindcă printr'însul firea voiește, iară ea știe totdeauna, ce este, și ce nu este cu puțință. *Singur omul, pe care firea l-a lăsat de capul lui, e în stare să se facă de rușine încercând a face și ceea ce nu poate.*

E deci chestiune de înțelepciune, de cel mai elementar bun simț, ca tu, om, mai înainte de a te hotări să faci ceva, să-ți dai seamă despre efectul, pe care vrei să-l produci prin fapta ta, despre împrejurările, în care ai să săvârșești fapta și despre puterile tale.

Dacă nu faci lucrul acesta, ori produci un efect, pe care nu-l vrei, — vorba românului, „unde dai și unde creapă!“ — ori rămâi de rușine dându-ți de gol fie lipsa de pricepere, fie neputința.

Un mândru călăreț se pomenește deodată în fața unui șanț, — un „hop, și calul, simțând, că nu îi este dată puțința de a sări hopul, se oprește. Călărețul, care ține cu orișice preț să-l sară și nu măsoară nici lărgimea șanțului, nici puterile calului, dă pinteni cu toată nădejdea: calul sare acum, dar nu peste șanț, ci în el. E învederat, că și rușinea, și paguba e — nu a calului, ci a călărețului, care i-a dat pinteni“.

Frumoase și înțelepte cuvinte. Sunt eșite dintr'un cap luminat, sunt scrise de un om cu vederi largi, sunt expresiunea fidelă a timpului, în care trăim. Ce fericire ar fi pentru poporul nostru, dacă ceice profesază astfel de cuvinte, n'ar rămânea numai la teorie, nu le-ar pune numai pe hârtie, ca să îmbete lumea cu apă rece, ci în ac-

tivitatea lor, în acțiunile politice ar fi conduși totdeauna de adevărul depus în aceste cuvinte.

Nu sunt scrise de noi. Noi nici nu am avea lipsă să scriem astfel de cuvinte, să facem teorie, pentru că noi prin fapte am dat dovadă, că ținem cont de împrejurări, că suntem conștii de puterile noastre, că nici odată nu am ajuns în poziția să pretindem pentru poporul nostru lucruri imposibile.

Cuvintele sunt scrise în foaia „Tribuna“. Când citești în foile lor astfel de cuvinte frumoase, înțelepte, și te uiți la faptele lor, trebuie să presupui, că acești oameni nu sunt de bună credință.

În diferite rânduri ne-am ocupat cu politica românească întransigentă. Am dovedit chiar, că *aleșii* (?) popoului, deputații naționali, niciodată n'au ținut cont de împrejurări, ci au făcut o politică tocmai contrară intereselor popoului românesc, pentru că s'au despărțit de acel popor, care scut ne-a fost în trecut, cu carele și la bine și la rău o mie de ani am împărțit bucata de pâine. Cu poporul maghiar am trăit în trecut, el ni-a fost soț de luptă și tot prin acest popor avem să ne păstrăm în viitor individualitatea.

Au ținut oare deputații naționaliști, preținși conducători ai popoului român de adevărul cuprins în cuvintele „*Tribunei*“ ?

Nu. Ei au făcut politică austriacă. Unde cei din Austria au avut lipsă de niște aliați contra popoului maghiar, deputații români și conducători de felul lui *Dr. Ciupe* la moment au fost gata să desconsidere interesele popoului și să între în serviciul străinului.

Cu orbirea lor au mers așa de parte, că un deputat național povestea, că chiar moștenitorul tronului li-ar fi trimis vorbă de „*Aushalten*“.

De aici poate vorbele dlui Dr. Ștefan Petrovici, că ei au fost înconjurați de toate maiestățile.

N'au voit acești oameni să știe, ceea ce destul de limpede ne spune istoria, că Austria față de noi nici când bine nu s'a purtat și că pentru poporul nostru fericirea de-acolo nu poate veni.

Acum s'au convins și ei. Au văzut că în zadar Țau dat și ei în popor, vorba de „*Aushalten*“. S'au păcălit, au rămas de rușine cu politica lor *înțeleaptă*. Zace în firea omului normal, cu scaun la judecată, că văzându-și greșala, să se îndrepte, să apuce pe calea, ce duce la bine.

Nu așa au făcut *conducătorii preținși* ai popoului nostru. Ei nu s'au întors spre poporul maghiar, dela care ne poate veni fericirea, ci călăuziți de analfabetul *Birăuț* s'au aruncat în brațele unor oameni fără casă, fără avere, fără istorie, fără patrie și fără biserică, în brațele . . . *socialiștilor*. Socialiștii n'au ce perde prin luptele lor, dar poporul românesc are scumpe instituțiuni moștenite dela strămoși, pe cari nu le poate periclita de dragul tuturor *defraudanților și naufragiaților* încuibăți pe vremuri pela „*Lupta*“, zisa lui D. Birăuț.

Nu este oare o rușine ne mai pomenească pentru poporul nostru, să vezi, că deputații Dr. Pop, venerabilul și de toți iubitul Oncu, cumintele Goldiș și alte flori ale neamului nostru în piața Aradului să se pună la adunarea socialiștilor sub preșidenția lui *Băbuț, culegător tipograf*, și să lege soarta popoului de soarta socialiștilor ? Și oare nu este un scandal nespus, iar sub preșidenția dlui *Goldiș, secretar consistorial*, ceata de socialiști și aderenți personali ai deputaților să insulte biserica, să sugă cuvinte de rușine la adresa episcopilor noștri, ba

să voească a lua cu asalt chiar și reședința episcopescă.

Protestăm cu toată tăria contra unei astfel de necuviințe comise față de biserica noastră, și ne surprinde mult, că episcopul Aradului, de altfel om energic și cuminte, mai poate suferi în jurul său oameni, cari în astfel de mod se poartă față de biserică. Astfel de oameni sunt membri în toate corporațiunile noastre bisericesti și dela ei să deprindă soarta bisericii noastre?

Sunt semne triste ale veacului nostru. Și e cu atât mai trist, că „*Tribuna*“ ne vestește, că la adunarea, care a insultat pe episcopul, au participat și mulți preoți. Nu ne vine să credem, că preoțimea noastră va fi atât de decăzută, ca să se pună în serviciul socialiștilor, deși nu e pădure fără uscături.

E cursul din urmă. Toți naufragiații, toți *speculanții* cari trăesc vânzând când pot și cum pot, ginerii căpătuiți de socrii, oamenii de rea credință să se dee în lături din calea înaintării poporului românesc și uniți cu poporul maghiar, de care soartea ne-a legat și care unicul e chemat să ne ajute și fericească, lăsând la o parte politica seacă, să lucrăm pentru înaintarea poporului nostru pe terenul cultural și economic.

„*Gazeta de Duminecă*“ a ajuns la pătrunderea duhului vremii, încheân-

du-și articolul de fond din ultimul număr, după ce ne îndeamnă să ne lăpădăm de pretenia cu Viena, cu următoarele prea nimerite cuvinte:

„Tocmai în aceste vremi de grea încercare vedem, că soartea noastră depinde numai de munca, ce vom desfășura-o pe terenul cultural.

„Vom înțelege oare barem acuma, care e datorința? Ne vom da samă, că faptele cele mai concrete în această direcție trebuiesc începute? Faptele, nu ceremoniile și vorbele, căci de acestea ne-am săturat.

Suntem la răspântie. Două căi ne stau în față: *continuarea vorbăriei sârbede de până acuma, ori punerea pe muncă culturală.*

„O vom alege pe-a doua!?”

După un an de muncă.

E ceva mai bine de un an, de când ne-am ridicat glasul, ca să oprim în loc furoarea porecliților naționaliști profetindu-le, că vor ajunge la complet bancrot cu politica lor primejdioasă pentru existența neamului. Tocmai atunci suferiseră cea dintâiu mai mare înfrângere: n'au putut zădărnici nobila idee a ministrului Apponyi, care voia să scoată dăscălimea noastră din noianul mizeriei, în care trăise. Ideea bună și umanitară a lui Apponyi trup s'a făcut, iar ceice cu atâta îngâmfare

sbieraseră pe la adunările populare, cu rușine bătură în retragere. Atunci s'a început deruta campaniei naționaliste, care s'a continuat apoi cu o așteptată grabă. Aliatu-s'au naționaliștii cu cine le-a întins mâna. Croații n'au voit să se alieze cu ei, opoziția din dietă nu le-a întins mână de întovărire, socialiștii s'au codit la început, iar în timpul din urmă s'au dat la învoială cu ei numai după ce și acățară în cui speranțele cu *împăratul* și terfeliră prin adunări pe arhierii noștri.

Rezultatul? Un foarte mare zero. Adecă totuși avură ceva efect, dar negativ pentru ei: *poporul* a început să recunoască, că a lupta politicește, ca și cei din clubul parlamentar naționalist e deșertăciune.

Fu o vreme, când au făcut atâta paradă din, vezi Doamne, buna îngrijire a împăratului față de planurile lor. Într'un rând băgaseră în joc și pe moștenitorul de tron. Austria, Lueger, împăratul, credau ei, că pot să îndrepte politica lor greșită. Nu știai, să plângi, ori să râzi de naivele ditirambe, ce le cântă d'alde „*Tribuna*“ ori „*Lupta*“ la adresa Vienei.

Noi însă în ziarul nostru par'că tocmai la urechia surdului. Și fiindcă ei zi de zi umpleau urechile oamenilor noștri cu Viena, cu împăratul etc. mai rămaseră câțiva slabi de inger, cari îi crezură. Dar în sfârșit veni aceea, ce trebuia să vie: și ei trebuia să scrie, că-i poveste aceea, ce ei scriau referitor la Viena, împăratul etc.

FOIȚA.

ÎNTUNERECUL.

Urmare și fine.

Se așează pe iarbă, în poala zăvoiuului. O priveghetă sus, pe o crenguță întinsă ca o sfoară de întunerec, porni chiar acum într'un oftat ca de piculină. Intâi tare, străin, ciudat, apoi ca un șopotit de note joase, cu înălțări de fericiți întrezărite, și cu scoborâri de răvășitoare păreri de rău.

— Băiatule drag, eu sunt bătrân, și cunosc, ce neastâmpăr îți fură somnul, de colinzi nopțile cărările acestea. Cunosc. Am trecut și eu prin vadul acesta de bunuri și amăgiri. Pentru că și eu am purtat o dragoste în zilele mele. O dragoste am purtat, numai una! Uite, locul acesta, răchita asta putredă de ani, martore sunt. Știi tu, ce înseamnă locul, pe care stăm noi, acuma? Nu știi. Tot binele meu pe lume aici s'a petrecut. Eu n'am fost întotdeauna pustiu la suflet, și nici până la vremea de astăzi n'aș fi rămas un străin de lume. Nici neamul meu n'a fost din mărimi și nici eu n'am căutat la poleială. Slăbiciunea asta nu s'a lipit de mine. Pentru dragostea aceia, băiatule drag, prin cumplite primejdii am trecut eu, și crâncen a trebuit să mă apăr de toți ai mei. M'au biruit, dar, vezi, a fost prea târziu. Târziu a fost, pentru că toate se împlinise acum.

Și de ce ți-le spun eu acestea, fătul meu? Nu m'ai întrebat și eu ți-le spun. Le spun, pentru că toate s'au trecut, alte vremi

au venit, s'au dus, protivnicii mei nu mai sunt. Din ce a fost odată, a răsărit o bucurie, rodul nevinovat al dragostei aceleia. . . tu, fătul meu. . .“.

Todică tresări, și întoarse capul, ațintind pe bătrânul acesta neînțeles.

— Cum! Eu?

Și iar grăi bătrânul Pruncu.

— N'ai bănuț încă, cine sunt eu pentru tine. Știu. . . Iată, vreme a trecut, și ochii noștri s'au întâlnit, dar inimile noastre încă nu s'au lipit. Tată și fiu suntem alături, acum și parcă nu ne cunoaștem, tu nu mă cunoști, nu te bucuri. Va trece vreme și nu mă vei cunoaște, dacă nu vei voi. Dar odată și odată, când clopotele vor suna pentru mine, ai să cunoști, ce inimă ți-am purtat. . .

Todică își puse pălăria jos, alături, și privi la dânsa, ca la un tovarăș credincios, dela care aștepti un sfat.

Pe fața doctorului Adam Pruncu se vedea liniștea împăcată a omului ușurat de o vină grea.

Iar Todică păru că așteaptă încă, clătină apoi din cap, și se pomeni sâsâind printre dinți, amintindu-și un cântec foarte trist. Se îndreaptă, privi la bătrân ca mirat, că-l vedeă acolo, își duse mâna prin păr, apoi spuse, încet, rar, ca biruit de amărăciune.

— Eu, boierule, nu știu, ce vrei cu mine. Ești om învățat, trăit, ai moșie, și multe se zic de d-ta. Eu nu vreau să le cred. Or fi și vorbe. Dar astea, care le spui nu-mi intră mie în cap. Și, poate să fie chiar așa cum le spui, dar eu nu mă bucur. De ce să-mi

fi mie tată! Poate ți-s'a urât singur; poate ai bani mulți; știi eu? și cauți un suflet cu credință. Nu pot să înțeleg. Nevoile mele m'au făcut alt om ca pe d-ta. Judecă-mă cum îți place. Nu vreau să-ți stric inima, dar n'am alt cuvânt de dat. Poate să ne și mai vedem. Nu știu. Acu, astea ți-le spun.

Mândru parcă, hotărât de ducă, Todică se ridică în sus, purtându-și ochii peste întinsurile cu ațe străverzii adormite în lumina albastră.

III.

— Mă' pitulice, ia mai stai; unde fugi tu? — grăi Ancu Măruț, oprindu-se.

O fărâma de băiat, inimos, întoarse repede capul, ridicându-și ochii de sub căciula prea mare.

— La doftoru Adam, că m'a trimes taica degrabă.

— Zace taică-tău?

— Ba al-de neica Todică.

— Ce spui tu! D'apoi decând?

— De alaltăieri, că s'a băgat în fântâna Boarului, s'o despotmoliască și l-a supt răveneala.

Ancu stătu ca uitit.

— Du-te fuga dar, că mă reped și eu.

Băiatul puse capul în piept; și se prăpădi, dupăind desculț pe sub bungetul acela, fiindu-și cărarea, ce urcă tocmai pe deal, și răzbiă dincolo, la loc limpede, de unde casa doctorului Adam Pruncu stăpâniă zăvoiu și o lature de sat.

Pe deasupra ierburilor puternice, nalte, Ancu se iviă urmându-și drumul, în după

Și zilele trecute putea ceti fiecare prin gazetele poreclite naționaliste, că da, politica de până acum a fost o prostie.

Nu e oare aceasta pentru noi cel mai bun atestat, că direcția apucată de noi e cea corectă? N'a fost corect oare, că noi am pășit înaintea popoului propoveduindu-i noua credință?

E rară mulțămirea, ce ne-a adus-o vremea. Și această mulțămire e cu atât mai mare, cu cât de grea a fost lupta noastră. Avut-am să desrădăcăm din popor atâtea convingeri și prejudecii rele, păgubitoare, cari le în-cuibaseră toți speculanții sub vr'un pompos nume. Cu toate acestea am fost în curat, când acum mai bine de un cu gând neprihănit, credință tare și dor de jertfă începurăm munca, ce avea să pliviască ogorul politicei românești.

Mai întâi ne-au cetit oamenii din curiozitate, dar mai apoi din convingere. Căci noi ne-am prezentat ca și ecoul acelei inteligențe românești, care mai ținea încă la poporul nostru. Am prins această opinie publică în ramele unei noi credințe politice. Odată angajați la luptă nu ne-am sfiit de nici o jertfă, pentru ca mai buna noastră idee, credință să învingă. . . .

În ajutor ne-a mai venit și situația politică. Rar s'a mai împlinit atât de acurat profeție ca și a noastră. Prefacerile generale de convingeri de acum au măturat din politică pe figuri puse în serviciul politicei austriace, ca Slavici, Brote etc., cari credeau, că din locul

lor de refugiu în România pot pune la cale românimea de aici, propagând ura contra maghiarimei și tămâind Viena, care vecinic ne-a tras pe sfoară.

Fiindcă și 'n România s'au început manifestații antiaustriace. Eră doar ridiculă politica regatului român aliându-se cu austriecii și dându-și ajutorul, respective consimțământul, ca aici Românii să trăiască în dușmănie cu Ungurii, cei mai naturali tovarăși ai Românilor în marea de Slavi, cari de-opotrivă ne amenință cu înghițire. E o nerecunoaștere a intereselor reciproce a se continua dușmănia mai departe.

Acestea le-am scris acum un an și aceasta o mărturisim și azi. Orice altă întovărășire e nefirească și înseamnă primejduirea neamului.

Tocmai de aceea a fost timpul suprem, ca să ne ridicăm cuvântul, cum ni-l'am ridicat, fiindcă porecliții naționaliști își lățiau baccilii convingerilor lor ca și o epidemie.

Și nu numai deoarece la baza sa eră greșită, trebui să demascăm inutilitatea politicei intransigente, ci și pentru aceea, fiindcă în loc să ajutore progresarea culturii noastre, numai o împedecă, fiindcă vără considerații politice în toate acțiunile comune ale poporului.

Iar politica noastră trebuie să fie culturală. Cultura e aceea, ce susține pe un popor, iar nu politica. Pentru ca să fie cultură, trebuie să se dea politicei și caracter economic, pentru ca să fie baza dezvoltării culturii. Po-

litica culturală, economică să facem noi. De cultură și bunăstare are poporul nostru lipsă. Pentru înaintarea culturii și bunăstării poporului nostru luptăm noi, cei strănși în jurul acestui organ de publicitate.

În acest semn am început și 'n acest semn vom și învinge!

Pentru popor.

IV.

Fraților!

Proletari se numesc acei oameni fără căpătâi, cari nu au loc stabil pentru a-și putea susține viața și vagabondează din loc în loc, din țară în țară, căutând plată bună și lucru puțin. Poporul nostru, nu-i vorba, își are și el uscăturile sale, dar față de chiar poporul maghiar e fericit în privința aceasta. Cei ce au călătorit vre-odată pe pusta Ungariei, numită Alföld, au avut prilej a vedea clasa de jos a poporului maghiar, cu cât amar de sărăcie luptă, fiindcă acolo numai două clase de oameni sunt, anume: bogați și săraci. Din clasa celor din urmă s'au recrutat așa numiții socialiști.

Am zis, că din clasa muncitorilor și a meseriașilor (breslașilor) dela orașe s'a alcătuit partidul socialist. Socialiștii sunt organizați bine, au fonduri, din cari aranjază așa numitele greve (zile de nelucrare) până nu li-se ridică simbria, cum cer ei. Adecă ei ar dori să lucre puțin la zi pentru plată bună. Ei bine, dar pe a cui spate se descarcă toate îmbuibările acestea? Oamenii nostri zilnic se plâng de scumpătatea, ce e pretutindenea, fără să-și dea samă de cauzele, ce produc scumpătatea. Ei și știți, cine e cauza acestora?

ameaza greoaie, lungă. La hârtop se abătă și se plecă la ochiul cu apa umbrită de besna zăvoiuului, de părea fără fund. Dar apa nu-l răcoria. Se depărtă. Apucase în sus spre stâna de pe coastă, cu gând să spuie baciului două vorbe, dar acum nu mai știa, unde merge.

De demult încă înțelesese Ancu dragostea dintre soră-sa Ralița și Todică. Aceasta îl bucurase, pentru că Ancu nu eră om să nu simtă, că prietenia dintre dânsul și Todică eră o chizășie pentru cele ce se întemeiau. Cu drag cugetase, că odată va merge la casa, unde va găsi o soră și un frate de cruce, încă și mai aproape de inimă ca până acum.

Și iată că Todică se schimbuse dintr'o dată, iată că solomonarul i-a furat mintea și i-a vrăjit.

În acea noapte, când Ancu stătuse la pândă, văzuse bine, cum tâlharul ademenise pe Todică, întocmai ca pe un copil. De ce s'a răbdat și n'a ieșit în lumină, ca să întrebe de-adreptul:

— Vreau să știu și eu ce puneți la cale!

Nu trebuia să aștepte. El se simte alt om. Pe dânsul nu l-ar fi momit, și nu l-ar fi amestit. Pentru că tâlharul a înțeles primejdia. De bună seamă c'a înțeles'o. Și vezi s'a priceput s'o întoarce.

De-atunci s'a schimbat Todică, și umblă veșnic tăcut. Și-a uitat jocul din băutura lui Lache Talălie, a uitat de Ralița, a uitat de cel cu care se aveă drag. Și iată că Ralița venise plângând și tânguindu-se, mărturisindă-i totul ca unui duhovnic, acum

când Ancu toate le înțelesese și le știa. În mijlocul horei, Todică se desfăcuse de ea, și-i spusese întunecat:

„Fugi, lasă-mă, că nici tu nu ești de mine“.

Todică să arate mândrie cătră dânsii! Nu, asta n'o mai făcuse niciodată. Ar fi vrut să-l întâlnească, să-l privească adânc în ochi, și să-i vorbească. Dar o sfârșală îi curmă orice tărie, și mahnirea i-se lăsă pe suflet. Apoi își zise: va trece asta, și rătăcirea își va intra în matcă.

Pe urmă iarăși se înverșunase. Ar fi vrut să-l afle numai decât, dar iată că Todică zăcea.

Ancu se simte înduioșat dintr'o dată. Se cutremură însă cugetând că tot Adam Pruncu, dușmanul, va să fie cel ce hotărăște binele, viața poate, a celui drag. E ceasul să și-l vadă. Acum chiar, până a nu veni solomonarul. Și de va fi vreme și nevoe, va ști să-l înfrunte.

IV.

În fața copilului său, stătă amarnic doctorul, apăsându-și tâmplele cu palmele, și privind înfricoșat. Căci nu era nici o scăpare. Cunoștia bine aceasta. Departe de oameni rămăsese o viață iutregă, dar nu departe și de suferințele lor. Știa bine, ce rătăcite închipuiri își făceau satele despre dânsul și el răsese, iar când înțelesese răul, ce urmă din neștiința lor, se îngrozise.

Și ca să-și arate curăția sufletului, se dăruise întreg lor, toată inima și-o dăruise, toată învățătura lui, acum poate învechită. Dar încă nu biruise. Și iată că mai cu samă

acum nu biruise, când sânge din sângele său trebuie să și-l apropie. Dar nici măcar binele, care l-ar face ori-cui, nu se mai poate face.

Gânduri cumplite de răsvrătire, se ridicau odată cu întreaga înverșunare a sufletului său, împotriva dușmanului tare, care orânduiește cărările noastre.

Încetul cu încetul, un orbec nespuse se făcea în juru-i, și nu mai cugetă nimic, nu vedea nimic și de odată iarăși altă undă de durere se ridică înfricoșată.

Simțise caldul șuvoi al iubirei părintești înfiorându-l dintr'odată, încă mai puternic în fața primejdiei.

Iar Ancu Măruț stetea întunecat, în ungherul odăiței joase, fără să crâcniască. Nu, nu mai eră nevoe de dânsul. Toate sunt de prisos. Ci el nu trebuie să jeliască. Dar de ce se sbuciumă vrăjmașul? Ce-i pasă lui? Și de ce-l cercetase cu atâta grijă pe Todică, așa cum nu făcuse nici odată cu alți creștini ca și acesta.

Cum se cunoaște, că are solomonarul ceva pe suflet, și-l doare, de se încrâncenă astfel.

Acum, e limpede: lumânare mai trebuie și un popă să mormăie.

Într'un târziu, Ancu se pomeni afară din sat, mergând în neștire, oprindu-se și iar mergând.

Ajunsese la fântâna Bearului. Se rezemă de ghizduri și câtă spre sat. Dar odată sări. Cu plângătoare zangăte de aramă, izbucniră prelung clopotele din Cobileasca. Lung vuiua

Nu meseriaşul cu lucrătoare şi fabricanţii ori marii proprietari, ci chiar socialiştii!

E cunoscut lucru, că marii proprietari, fabricanţi şi depozitori nu-şi pot valoriza produsele în stare brută, ci au trebuinţă de prelucrarea lor în diferite moduri, până a ajunge în mâinile consumătorilor, şi fiindcă acele produse numai prin rafinare şi prelucrare pot ajunge în stare de a putea fi consumate, care prelucrare se efectueşte în diferite fabrici, unde lucrătorii sunt toţi socialişti de cei cu plată bună pentru lucru puţin — aşa se întâmplă, că noi trebuie să plătim pentru diferiţii articlii de consum bani mai mulţi, ceea ce se atribuie socialiştilor.

Domnii de pământ (spăhii) o duc şi mai rău cu socialiştii, căci la o moşie mare se cer braţe multe lucrătoare. De câte-ori nu cetim vara cu deosebire pe timpul secerişului, că sunt siliţi să-şi aducă muncitori din ţări străine pe moşiile lor. Şi ştiţi pentru ce? Pentru că e cu neputinţă a împlini pretenziunile acestor oameni hămisiţi după bani.

Prin satele noastre, de altcum destul de sărace, vedem, că prin tot locul, unde oamenii au dat de cultul socialist, trebile economilor mici s'au asprit atât de mult, că abia se mai pot suportă.

Socialiştii, aceşti oameni fără Dumnezeu, nu profesază nici un cult religios. Ei în Dumineci şi sărbători nu cercetează biserica, ci se adună prin birturi, unde țin adunări şi sfaturi viclene, cum să poată teroriza mai bine pe cei ce le dau lucru. Un om onest şi muncitor, carele a fost odată otrăvit de veninul învăţăturilor socialiste, acela cu greu îl vei mai vedea mulţămindu-se cu ceea ce are. Căci traiul bun îi costisitor! Am văzut oameni socialişti, cari chiar şi dela gura

ca niciodată, şi undele de sunete scuturau parcă un veşnic rămas bun, pe sus, peste câmpuri, peste râu, peste creştetul înmărmurit al zăvoilului.

— Todică, Todică!

Atât grăi Ancu, cu strângere de inimă, încătuşându-şi toată durerea şi se urni greu, prăpăstios ca o stâncă, mai înalt prcă.

Un om venia în drumul său. Adam Pruncu. Cu licăriri de oşel crunt îşi aţinti ochii Ancu Măruţ la omul acela care venia. Îndată se şi sălta ușor, ca înveselit, cu uu rânjet neobişnuit.

— Stai! — răcnî scurt, aspru, Ancu Măruţ.

Bătrânul parcă nu auzise bine, parcă nu avea de ce să teme, şi ridicase faţa răvăşită, cu buzele albe.

Ci Ancu nu înţelegea aceasta: o furtună îi urlă în auz, un vălmaşag de roşu dogoritor, ca un apus în flăcări, îi luă vâzul, şi mâna lui mare, dibuind parcă orbeşte, cu pripă căută grumazul omului care venia.

Şi omul acela, adus de un vânt rău, nu se feria; auzise glasul, care poruncia şi se oprise. Nimic nu tresăria în toată fiinţa aceia, nimic nu se împotrivia, lucirea din privire eră fără viaţă, stinsă.

O încleştare vânjoasă, neîndurată, oarbă îi strângea grumazul, ci bătrânul nu se apăra: lumina cugetului pierise.

Clopotele amuţiseră. Aproape, undeva, un fluer ciobănesc picură fericit.

Ioan Bârseanul.

(Din volumul: *Dor pustiu.*)

copiilor lor trag bucătura, numai ca să poată vagabundă prin adunări.

După toate acestea se naşte întrebarea: care poate fi avantajul luptei noastre politice româneşti în urma întovărăşirii cu partidul socialist? Şi cine va primi responsabilitatea pentru morala publică a poporului românesc, aruncat în o luptă politică cu arme atât de neegale, în noua campanie inaugurată la Arad zilele acestea?!

Oare deputaţii naţionalişti nu văd prăpastia, ce se deschide blândului nostru popor român prin aliarea cu socialiştii, şi dacă o văd, nu au de cuget a o corege, aducându-şi aminte de înţelepciunea preceptului: „A mea este răsbunarea!”

Apostolul poporului.

Scoala ţăranului.

Azi pretutindenea se cere carte. Nu numai cei-ce stau prin cântălării trebuie să înveţe, nu numai ceice se fac popi şi dascăli, ci fiecă om. De carte are lipsă negustorul, dar mai ales meseriaşul, fiindcă numai aşa va putea ţinea concurenţă cu ceilalţi.

De carte are lipsă însă şi ţăranul. Fericit e acel popor, care are ţărani luminaţi. Fiindcă azi, când traiul e aşa de greu, numai ţăranul luminat poate da înainte. Pământul, ce-l lucră, e atât de darnic. Numai trebuie să cunoaştem toate tainele bogăţiei lui. Un ţăran luminat de pe un lanţ ia atât rod şi folos, cât altul de pe cinci lanţe. În străinătate familii număroase trăiesc de pe un pământ, de pe care la noi nici o familie nu ar putea trăi. Taina acestui fapt e, că aceia ştiu mai bine lucra pământul.

Şi-apoi azi lumea s'a înmulţit. E de lipsă deci, că omul să scoată din pământ mai mult, decât mai înainte, ceea ce pe lângă o lucrare raţională a pământului se şi poate. Atunci nu se mai teme nimeni, că din o familie, ce avea frumoasă moşioară, pânăce a trăit tatăl, mai târziu vor fi tot atâtea familii sărace ale fiilor şi nepoţilor.

Şi cine a zis, că ţăranul în venitele sale trebuie să se mărginească numai la venitul din pământ? Oare industria de casă ce frumos venit nu ar aduce ţăranilor noştri?

Atât lucrarea raţională a pământului, cât şi industria de casă trebuie însă învăţată.

O astfel de şcoală, în care se învaţă toate acestea se va deschide pentru ţăranii noştri în Lugoj la voinţa ministrului nostru de agricultură, care şi prin aceasta dovedeşte, că poartă mare grijă de ţăranii noştri.

Cu 1 Ianuarie 1909 se deschide în Lugoj un curs de 8 săptămâni, unde se primesc şi țin fără plată douăzeci de băieţi de ţăran, cari au trecut de 18 ani. Ei vor învăţa acolo economia de câmp şi industria de casă.

Limba de propunere e cea unguerească. În fiecare zi două ciasuri învaţă teorie despre îngrijirea animalelor. nutreţ şi pregătirea lui, dar învaţă îndeosebi să facă instrumentele, de cari au lipsă în economie, ca legat de coşuri, facere de măture, perii şi alte instrumente.

Nimeni nu plăteşte nimic. Toţi ascultătorii capătă tot ce le trebuie în 8 săptămâni.

Grăbiască prin urmare a se anunţa cât mai mulţi români la această şcoală aşa de folositoare ţăranilor.

GLOSE.

Desprofesoratul Barbu se laudă în o foaie unguerească, că el totdeauna în şcoli *ungureşti* îşi creşte copii.

De ce nu o spune aceasta şi poporului?

* * *

În timpul din urmă e tot moină pe la noi. Doar fiindcă CaC vrea să aranjeze un loc de patinat?

* * *

Alesul episcop — se zice — ar fi declarat, că nicum nu se desparte de Badescu. — Lumea zice însă, că Badescu nu vrea să se despartă de *el*.

* * *

Se zice, că consistorul cât de curând va deschide concurs pentru catedra avută la teologie de Barbu.

Mulţi nu o cred.

* * *

Se zice, că cei dela consistor îşi aşteaptă ameliorarea sorţii dela apariţia noului comet.

Şi aceea stea cu coadă nu vrea să se mai arate!

NOUŢĂŢI.

Reprezentanţa Comunităţii de avere a ținut Vineri a. m. adunare generală. A presidat Il. Sa dl Const. *Burdia*. Din partea comitatului a luat parte fiişpanul *Fialka*. — Raport amănunţit vom da în numărul viitor.

Adunare generală la oraş. Adunarea generală de toamnă a oraşului va fi în luna lui Decembre. Punctul principal din ordinea de zi e pertractarea preliminarului de buget pe anul viitor. Putem anticipa atât, că deşi cheltuelile s'au ridicat cu 10.000 cor., totuşi aruncurile au scăzut în mod considerabil, ceea ce are să se atribuie faptului, că însuşi oraşul a luat în regie proprie regaliile.

Alegeri pentru congres. În dieceza noastră au fost aleşi deputaţi din cler la congresul naţional bisericesc următorii: În Caransebeş părintele arhimandrit Filaret *M u s t a*, în Vârşeţ dr. Iosif Traian Badescu, în Lugoj dr. Gheorghe Popovici, în Făget Sebastian Olariu, în Jebel Ioan Pepa, în Mehadia Mihail Popoviciu, în Oraviţa Andreiu Ghidui, în Petrovaselo Stefan Popa paroh în Seleuş, în Iam Filip Adam, în Ciacova Ioan Pinciu.

Reuniunea maghiară de cântări aranjează în 7 Dec. concert urmat de dans. Programul concertului e bogat şi interesant.

Invăţător la şcoala elementară din Răcăşdia a fost numit G. *Guga*.

Notar public regesc în Lugoj, a fost numit avocatul Rottenberg Márton din Igló.

Româncă — doctor în medicină. La universitatea din Budapesta a fost promovată la gradul de doctor în medicină, domnişoara Izabella Bontilovici din Uzdin.

Partidul constituţional în Reşiţa. În 14 I. c. s'a ținut constituirea partidului con-

stituțional din cercul Reșiței: Au luat parte la această adunare 26 comune, cu peste 1000 de alegători. S'a reales ca președinte Nicolae Balint, vicepreședinte Josif Weidmann, notar George Sajó. Din acest incident adunarea cu unanimitate a salutat telegrafice pe dl ministru de interne Andrássy, și pe dl comite suprem al comitatului nostru Fialka.

Agata Bârsescu la noi. Suntem avizați din partea comitetului societății pentru fond de teatru român, că celebra artistă dramatică română, doamna Agata Bârsescu măritată Radovici, după ce va da trei reprezentațiuni teatrale în Brașov, va face un turneu artistic prin Ungaria, cu o trupă specială, atingând orașele următoare: Sibiu, Făgăraș, Blaj, Abrud, Orăștie, Hațeg, Lipova, Arad, Lugoj, Caransebeș și Oravița, pentru cari orașe are permisiune de a juca până la finea lunii Februarie.

In penzie. Domnul Avram Berlogia, jude la Curie în Budapesta și membru în reprezentanța fundațiunei Gozdu, a fost trecut la penzie, în urma cererii proprii. Din acest prilej, la propunerea guvernului, Maiestatea Sa Regele l'a distins cu acordarea în mod gratuit a „Ordinului Leopoldin“, drept recunoștință pentru îndelungatele servicii, îndeplinite cu râvnă și cu credință. Dl Berlogia de prezent locuiește în Caransebeș.

Necrolog. Subscriși, adânc pătrunși de durere, aducem la cunoștința tuturor rude-niilor, prietenilor și cunoscuților, că mult iubita noastră mamă, soră, soacră, bunică și străbunică, *văduva preoteasă Maria Nicoară* născută Muntean, după lungi și grele suferințe, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, Luni în 23 Noemvrie n., la 10 ore a. m., în al 71-lea ani al etății, împărțită fiind cu sfintele Taine.

Deva, la 23 Noemvre n. 1908.

August A. Nicoară, fin, Sofia Covaciu n. Muntean, soră, Ghiță Ciurcu, Florica Milcovici n. Ciurcu, Dragutin Milcovici, nepoți, Lucreția de Costa Nicoară, noră, Petru Muntean, Miron Muntean, Alexandru Covaciu, George Nicoară, nepoți, Dita Milcovici, strănepoată.

Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

O faptă frumoasă. Domnul Ioan Theodorovits, maior ces. și reg. în penziune diu Timișoara, a dăruit „Alumneului gr. or. român din Timișoara“ o casă în Timișoara-Fabric în valoare de 7000 cor.

Linia ferată Bogșa—Reșița. În 12 l. c. s'a examinat linia ferată Bogșa—Reșița de cătră cei exmiși. Și s'a aflat, că linia nu-i bună. De aceea statul nu a voit să preie linia, până ce nu se îndreaptă greșelile.

Dela Caransebeș la Reșița. În timpul din urmă comitatul nostru înaintează cu pași repezi, îndeosebi în privința economică, industrială și comercială.

Nu de mult s'a deschis calea ferată Caransebeș—Hațeg, în scurt timp se va comunica pe noul tren dela Bogșa la Reșița, iar între Bozovici și lablanița se face iarăși linie ferată.

Nu de mult apoi ne-a venit știrea, că frații Winkler au căpătat permisiunea de a face cale ferată între Lugoj și Reșița.

Abia s'a dat însă în vileag planul noii linii ferate și lumea, care cunoaște împrejurările, cere, ca noua linie ferată să ducă dela Caransebeș la Reșița. De linia aceasta e foarte mare lipsă atât din punct de vedere silvic, al industriei de lemne și mineritului, cât și în urma împrejurării, că noua linie dela Caransebeș până la Reșița ar atinge 10 comune și adevă: Ruj, Ohabia, Delinești, Apadia, Valeadeni, Brebul, Zorlenț, Ezeriș, Suceni și Țerova.

Inginerii Rotschild și Klein au și primit concesiune pentru a face pregătirile de lipsă.

Român în parlameutul turcesc. În orașul Corița în Macedonia a fost ales deputat pentru parlamentul turcesc Aromânul Dr. Filip Mișa. Au deci și Aromânii un reprezentant în parlamentul din Constantinopol.

Școală pentru țigani. În comuna Langefeld din comitatul nostru comisia administrativă la propunerea inspectorului regesc Iuliu Berecz va ridica o școală elementară pentru țigani.

Puterea credinții. În București un copil mai mărișor a fost mușcat de un câine turbat și neducându-se la timp în institutul Pasteur, a fost cuprins de boala turbării, care a izbucnit cu toate grozăviile ei. Văzând părinții, că i se apropie sfârșitul, au chemat un preot, ca să-l împărtășiască cu sfânta taină a cuminecăturii. Preotul a venit, s'a îmbrăcat în sfintele odăjdii și a intrat la băiat. Acesta, îndată cum l-a văzut, s'a liniștit și a zis: „Iartă-mă, taică părinte, și tu tată, nu mai plânge. Eu îmi dau sufletul. Dați-mi apă“. I s'a dat apă; băiatul a băut, apoi a îngenunchiat înaintea preotului și a rămas în liniște până și-a împlinit preotul întreaga slujbă, când apoi cu adevărat și-a dat sufletul.

Cei șapte ani slabi din Egipt. După cum se vestește din Alexandria, profesorul Brugsch a făcut o descoperire însemnată. I-a succes adevărat a cetii, respective a explica hieroglifa, pe care Iosif cel din biblie o a prevestit după visul lui Pharaon. Aceasta lipsă din istoria Egiptului afară de Scriptură n'a fost documentată cu alte date. Unicul razim a fost rămășițele unor hambare de grâu, dar timpul zidirei acestora nu se putea hotări. Din acele hieroglife, cari le-a explicat acum profesorul Brugsch, apare, că raportul bibliei despre cei șapte ani lipsiți din Egipt, întru toate corăspunde adevărului. Hieroglifele spun, ca Nilul în șapte ani dupăolaltă a esundat, acoperind cu apă sămănăturile Egiptenilor și că în șapte ani n'a fost nici o roadă. Foametea și ciurma își culegea jertfele în modul cel mai grozav. Încă și datele Scripturii convin.

Faraon aieva la 1700 înainte de Christos și-a explicat visul prin Iosif, căruia apoi i-a dat de nevastă pe fata vicecancelarului din Helipolis. Tot în anul acesta s'au așezat roada celor șapte ani bogăți și din care roadă apoi s'au împărțit bucate oamenilor, cari fără Iosif doar ar fi pierit cu toții de foame.

Mare albă — ca laptele. Vaporul „Nantomtia“ trecând în August în anul trecut peste Ocean, deodată cătră sară apa s'a făcut albă ca laptele. Aproape de un sfert de oară celor de pe vapor le părû, ca și cum ar trece prin lapte. Fenomenul acesta a durat până ce luna nu apărû de totului.

Căpitanul Washenson A. R. amintește, că un asemenea fenomen a observat la 1883 în luna lui August în apropierea insului Java, dar atunci fenomenului acestuia i-a premers un murmur puternic. Fenomenul acesta de mai nou a fost împreunat și cu aceea, ca începând marea a albi, pești sburători cu droia s'au ridicat din apă. Cauza fenomenelor acestora e sau ieșirea materiei de var la suprafață sau tulburarea conținutului de sare, ce este în mare, care apoi la razele lunei astfel se refrânge, încât apa apare albă, ca laptele.

Fumatul și nasul roșu. Până acuma cu toții credeam, că în urma beției devine nasul roșu și iată acuma cineva susține, că fumătorii cari au obicinuit a slobozi fumul prin nas, sunt în primejdia, că și nasul lor va deveni roșu. Într'o revistă medicală franceză citim următoarele:

— Un tânăr de optsprezece ani și-a rugat medicul să constateze, ce e cauza, că nasul lui e roșu. Respectivul eră un fumător pătimaș și avea acel obicei rău, că fumul îl slobozea prin nas. În urma acestei datine rele primăvara numai internul nasului, în fine și pelița fină din afară fu iritată, prin urmare coloarea nasului deveni mai roșie decât a feței. Medicul așa dar i-a recomandat pacientului, să fumeze mai puțin și să nu sloboadă fumul pe nas.

Cât costă dragostea unei princese. Asta se vede dintr'un proces desbătut de curând la tribunalul civil din Paris.

Acuzatul era marchizul Vincenzo Tliorio din Palermo, un sportsmann cunoscut, iar reclamantul un croitor, care prezentase un conto de peste 263.000 de fr., pe care-l făcuse la dânsul în interval de doi ani, amanta marchizului, o princesă rusă.

Contul fusese la început de 430.000 fr. sumă din care marchizul mai plătise ceva, ne mai rămânând decât 263.000.

Dar în intervalul acesta marchizul se despărțise de principesă, și acum nu se mai simțea obligat să plătească conturile croitorului. Dar părerea asta nu era împărțită și de croitor, care a dat în judecată pe marchiz.

Tribunalul a cercetat deamănuntul contul și a exprimat părerea, că în adevăr aristocratul italian trebuie să plătească ceea a comandat soția lui, dar că unele cifre din cont sunt prea umflate.

Croitorul n'a avut ce face, s'a declarat învoit. A trebuit să scadă din socoteală și la urma urmei n'au mai rămas decât 87000 fr. pe cari marchizul a declarat că-i plătește.

Putere (viață). Precum plantelor de ploae, așa și trupul omenesc are lipsă de oareș-ceva, ce-l apără contra influințelor exterioare, îi susține sănătatea și desvoaltă puterea. Fiecare cap familiar precaut în interesul sănătății lui proprii, a soției și a pruncilor lui ține neîntrerupt la dispoziție renumitul medicament de casă așanumit: „**Erő-Sósborszesz**“ despre a cărui efect multilateral și uimitor testează mulțimea epistolelor de recunoștință. E de căpătat ori-și-unde în sticle cu 30, 40 bani, 1 și 2 coroane, mai consult e însă dacă se procură deodată 10 sticle, pe cari le trimite preparatorul „**Kosmos**“ Laborator, Győr după trimiterea anticipativă a sumei de 3 coroane sauși cu postcipațiune.

Ad. 1748 szám.
kig. 1908.

Provocare.

Se provoacă toți proprietarii de case și moșii, că omida și toate insectele stricacioase să le stârpească de pe pomii aflători în grădini și moșiile lor — în senzul dispozițiilor §. 50 a art. de lege Xli din anul 1894 — mai amână până la finea lunii Martie — cu atât mai vârtos, pentru că tot după dispozițiunea §. 95 a legii sus citate aceia, cari nu satisfac datorinței acesteia — vor fi pedepsiți cu o pedeapsă până la 100 coroane, afară de aceea stârpirea se va efectui pe spesele lor din partea autorităților competente.

Caransebeș, la 17 Noemvre 1908.

Octavian Bordan,
primar oraș.

1296. szám.
1908.

Árlejtési hirdetmény.

A bozovicsi m. kir. köszénkutató kirendeltség szén és egyéb fuvarozásainak 1909. évre való biztosítása czéljából nyilvános árlejtést hirdet.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok „Ajánlat a bozovicsi m. kir. köszénkutató kirendeltség fuvarozási munkálataira“ felirattal legkésőbb **1908 november hó 30-án déli 12 óráig** Bozovicson a kir. kirendeltség hivatalába (kaszárnya) nyújtandók be. Ugyanott fognak az ajánlatok ugyaznap d. u. 3 órakor nyilvánosan felbontatni.

Később érkezett, távirati uton küldött vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ajánlattevő vállalkozó 500 (ötszáz) korona bánatpenzt tartazik az ajánlat benyuitása előtt a kirendeltségi kézi pénztárnál letenni és az erről szóló nyugtát az ajánlathoz csatolni.

A kir. kirendeltség fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevő vállalkozók közül a jutonyosság semelött tartása mellett a végrehajtással azt a vállalkozót bizza meg, ki annak jó és helyes teljesítésére már eleve is a legtöbb biztosítékot nyújtja vagy, hogy a benyuitott ajánlatokból el is tekintessen.

A fuvarozásra vonatkozó általános és különleges feltételek a hir. kirendeltség hivatalos helyiségében a hiva-

talos órák alatt megtekinthetők kívánatra a vállalkozni szándékozoknak megküldetnek.

Ajánlattevő ajánlatában köteles kifejezésre juttatni, hogy a fuvarozásra vonatkozó általános és különleges feltételeket ismerni.

M. kir. köszénkutató kirendeltség.

Bozovics, 1908 évi november 14-én.

Nickmann Richárd, s. k.

Nr. 71 int.
1908.

Publicațiune.

Pentru ocuparea postului de îngrijitoare la infirmăria internatului Comunității de avere, care pe lângă îngrijirea elevilor bolnavi și pe lângă ținerea în curățenie a localităților infirmăriei, este deobligată în timpul liber să efectuiască cârpiurile mai mici la hainele și rufelee internisților, se escrie concurs.

De postul acesta sunt legate următoarele emolumente:

1. Cincizeci coroane plată lunară, sau treizeci Coroane și toată întreținerea. Plata lunară se va ridica din cassa Comunității de avere la finea fiecărei luni.

2. Locuință, luminatul încălzitul într'una din odăile infirmăriei.

Se observă, că numai femeii fără bărbat se vor angaja pentru acest post.

Doritoarele de a ocupa acest post sunt provocate a-și înainta rugărilor adresate Comitetului Comunității de avere, până la **30 Noemvrie a. c. st. n.**

Condițiunile mai detaliate se comunică în biroul Vicepreședintelui Comunității de avere.

Caransebeș, la 20 Noemvrie 1908.

Burdia, m. p.
Consilier aulic, președinte.

4271—908. sz. kig.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că la școala de economie reg. ung. din Lugoj cu 1 Ianuarie 1909 se va deschide un curs de 8 săptămâni pentru instruirea în lucruri de casă și economie gratis, la care se vor primi 20 tineri de 18 ani trecuți, fii de economi.

În acest curs de iarnă instruirea va fi în limba maghiară și pe lângă 2 ore pe zi instruire teoretică. Tinerii se vor instrui privitor la îngrijirea, nutrirea și prepararea nutrețului vitelor; vor fi instruiți mai departe în facere de cotăriți, mături, perii și a altor obiecte mai simple necesare în economie, apoi la lucruri mai ușoare de rotar.

Cursul e de tot gratis și ascultătorii pe durata lui vor primi toate (cost, încălzit, învederare, spălătură) gratuit.

Ascultătorii cursului vor primi dintre obiectele de industria de casă exemplare de model gratis.

Se provoacă deci toți acei tineri, cari doresc a lua parte la acest curs până în 15 Decemvre a. c. verbal sau în scris a se însinua la subscrisul.

Caransebeș, la 26 Novembre 1908.

Bordan,
primar orașenesec.

Casa din Strada Timișorii Nr. 900 constatătoare din 3 chilii și toate celelalte edificii aparținătoare să vinde din mână liberă sub condițiuni favorabile.

Informațiuni mai aproape dă administrațiunea ziarului „Severinul“.

Lemne de fag uscate

se pot căpăta cu 24 coroane stânjenul la

László Farkas Jozsef

cassar la gara din Caransebeș.

Trăsuri ieftine stau la dispozițiune la magazinul din gară.

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apeduct și mașini agronomice.

Indrumări și prospecte dă

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie și electrotehnică

Multe referințe de primul rang.
Budapest, V. Kálmán-utca 15. TELEFON 63—01.

In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573□ metrii, loc
din parcela la Nr. 5. Bulevardul Vii-
torului.

Informațiuni mai aproape de administra-
ția acestui ziar.

4195 szám A Bozovicsi járás főszolgabirájától.
kig. 1908.

Pályázati hirdetés.

Lemondás folytán üresedésben jött
és évi 1000 korona fizetéssel javadal-
mazott prigori segédjegyzői állásra
pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni
ohajtókat miszerint kellően szerelt pá-
lyázati kérvényüket f. évi **december**
hó 10-ének déli 12 órájáig annál
is inkább nyujtsák be, mivel a később
érkező folyamodványokat figyelemben
venni nem fogom.

A választás iránt később fogok
intézkedni.

Bozovics, 1908 évi november hó 5-én.

Péczely,
főszolgabíró.

TIPOGRAFIA

LUI

Josif Jacobovits,

:: CARANSEBEȘ, edificiul LICHTNECKERT ::
aranjată după stilul cel mai nou, primește spre efeptuire totfelul de
tipărituri bătătoare în arta tipografică precum :

Bilete de vizită, plicuri, anun-
țuri de fidanțare și căsătorie
invitări pentru petreceri și
baluri, anunțuri funebre,
Opuri și Broșuri, Reviste,
Registre, Tabele pentru ofi-
ciile notariale, comunale și
cercuale, tipărituri petru can-
celariile advocațiale, precum
și a tuturor institutelor de

credit și păstrare, Prețuri
curente, Cataloguri, Placate,
și foi volante. Tipărituri în
mai multe colori. Mare asor-
timent în hârtie pentru can-
celarii, cartoane pentru bilete
de vizită, fidanțare și căsă-
torie, cassette foarte elegante
cu hârtie de scris în dife-
:: :: :: rite colori. :: :: ::

Comandele se efeptuesc repede și cu acurateță.

: Prețuri foarte eftine și moderate. :

De bună seamă

== cetește acest bun sfat! ==

Vestea bună ajunge departe. Această zicală se potrivește și la „Erő-Sósorszesz“, a cărui faimă a ajuns și la noi; de aceea vom spune, de ce e atât de iubit acesta.

„Erősorszesz“ ca păstrătorul vieții!

Fie cineva însurat, fie fără nevestă, e
foarte bine, ca să aibă la casă un leac, cu
care să-și ajute, îndeosebi dacă-s copii la casă,
dacă are vr'unul durere de cap, or de stomah.
In fiecă familie sunt de aceia, cari nu
pot dormi, or sunt nervoși, au reumă, îi
doare spînarea, sau se simte slab, or ame-
țește? In astfel de cazuri folosește „Erő-
sorszesz“, care nu numai întărește mușchii,
ci dacă se ține cinevâ de îndrumările date
face servicii, cari nu se pot plăti cu bani.

Tinerii de multe-ori cad jos de muncă,
după care vine boala. De aceea e bine, ca
celce lucră mult dimineața și seara să-și frece
membrele, peptul, capul cu „Erősorszesz“
și puterile i se inoesc duplu.

„Erősorszesz“ ca medicină întăritoare la cap.

Cunoști pe cinevâ, care a folosit „Erő-
sorszesz“? Oamenii bătrâni întineresc.

Văzuta-i om sgribuind de frig. Nu ar tre-
mura, dacă și-ar freca cu amintita medicină.
Nu numai frigul, ci și căldură, asudarea o
împedecă.

La câți oameni nu le pute gura? Dacă
însă și-ar clăti gura în fiecă dimineață și
seară cu apă amestecată cu „Erősorszesz“,
gura capătă miros plăcut, dinții nu se sco-
buresc, nu capătă omul dureri de stomah.

Și frumusețea părului o susține amintitul
medicament. Impedecă căderea părului și în-
căruntirea de cu vreme.

„Erősorszesz“ se poate căpătă pretutindeni, dar la cel adevărat pe sticlă e figura unui bărbat.

Se preparează numai în laboratorul „KOSMOS“ din GYÖR, de unde se trimite ori unde cu
chemic al lui rambursă, ori dacă

se plătește înainte 30 fil., 40 fil., 1 și 2 cor. pentru o sticlă. — 10 sticle mici fac 3 cor.

Mersul Trenurilor

Din Caransebeș la Lugosș pleacă :

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminică la 6 oare 2 min. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 min. dim. și
11 oare 21 min. a. m.

Trenul personal : la 3 oare 55 m. dim., 9 oare 42
min. a. m. și 4 oare 59 m. p. m.
și seara la 6 ore 15 m.

Din Lugosș la Caransebeș sosește :

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accelerat: la 4 oare 53 min. p. m.
și 10 oare 33 minute seara.

Trenul de persoane: la 8 oare 48 min. dim.
la 10 oare 42 m. a. m., la 5 oare
57 m. p. m. și la 9 oare 56 m.
seara.

Din Caransebeș la Orsova pleacă :

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accețerat: la 4 oare 53 m. p. m. și
la 10 oare 33 m. seara.

Trenul de persoane la 10 oare 42 m. a. m.
și 5 oare 57 m. p. m.

Din Orsova la Caransebeș sosește;

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminica la 6 oare 2 m. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 m. dim. și
la 11 oare 21 m. a. m.

Trenul de persoane: la 9 oare 42 m. a. m.
și la 4 oare 59 m. p. m.

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi ipotecare replăti-
bile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale;
împrumuturi cambiale cu acoperire hipote-
cară, escontează cambii cu 3, eventual cu
2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni,
acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe ama-
nete și pe efecte. Primește

depuneri spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele
neridicate se adaugă în 6 luni, anume la
1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la ca-
pital și se fructifică mai departe. Darea
pentru interesele de depuneri o solvește
institutul. Depuneri se pot face și prin poștă,
având a se indica adresa exactă a de-
ponentului. Rezolvarea urmează cu întoar-
cerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot
face prin poștă.

Direcțiunea.

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai
:: moderate la administrația foii noastre. ::

S'a tipărit cu farbă dela firma KURZWEIL JÁNOS și SOȚII, fabricant de farbe BUDAPESTA, în tipografia JOSEF JACOBVITS, CARANSEBEȘ.

BAZARUL „LA COROANA“

Kohn & Zweig

CARANSEBES

Recomandă prăvălia lor bine
asortată în mode, manufacturi
și mărfuri curente.

Noutăți de sezon se pot cumpăra totdeauna.

BAZARUL „LA COROANA“

Serviciu prompt și prețuri solide

Serviciu prompt și prețuri solide

R. GRAU și FIUL CARANSEBES

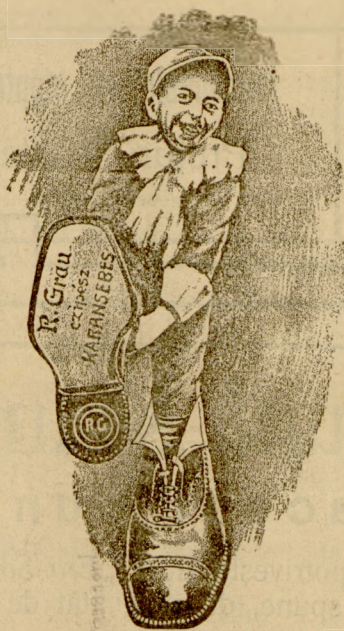
Telefon 47.

păpucar.

Telefon 47.

Cel mai mare magazin de ghetе pentru
dame, domni și copii.

Singurul vânzător a renumitelor fabricate :

„Cobrak“,
„Danubia“ și „Chasalla“

precum și a ghetelor curat americane.

Galocini curat de Petersburg marca „Triunghiu“.

LUCRĂRI CU MAȘINA.

Face ghetе fine și moderne după măsură.

Reparează prompt și ețtin.

TOMA FINZ

Măstru lemnar, întreprinzător de zidiri și negustor de lemne în Caransebeș.

Recomand M. On. Public din Caransebeș și jur bine asortatul meu

Deposit de lemne de clădit

de brad, de molin, de gorun și de teiu, de blane de latezi, de trepte, de scânduri
de molin ghiluite și ghinuite (gefalzt) pentru padimente, toate deplin uscate, mai
departe Cement de Portland, carton asfaltat pentru acoperiș, pături de izolare,
penru a depărta umezeala pereților, cătrană (boază) și carbolineu cu

PRETURILE MAI MODERATE

Comandele se efeptuesc prompt și în modul cel mai conștiințios și se espediează
în toate stațiunile căilor ferate.

Intreprind clădiri noi: Case de locuit, clădiri de școală, de biserici și de
poduri, fac padimente de terrase în biserici și primesc tot felul de renovări la
edificii vechi, fac acoperișuri de carton asfaltat în calitate excelentă și pe acope-
rișuri vechi de șindilă, acoperișuri bine probate.